

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIV. évfolyam

Szubotica, KEDD 1923. április 24.

110. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Leibach-palota)

A zentai példa

A zentai magyarság vasárnap délelőtti gyűlése a magyar szervezkedés nagy problémáját a gyakorlati megoldások felé vitte. Bár milyen távol állnak is a párt céljai a vagyoni érdekektől, bármennyire tiszták is minden anyagi szemponttól, már egyszer saját magunk előtt tisztába kell jönni azzal, hogy a szervezkedés kérdése: a pénznek, munkának és áldozatkészségnek kérdése. Nem tudjuk, a politikai öntudatosság, vagy a faji összetartó erő hiányán mulik, de az kétségtelen: hogy a fajiság egyedül, fölvilágosítás, buzditás, szervezkedés nélkül a Magyar Párt támogatói sorába még nem tereli össze a magyarokat. Ha más bizonyíték nem lenne rá, a most lezajlott választás eredményei mindenkit meggyőzne arról, hogy a Magyar Párt akarátának nem mindenben engedelmeskedik, aki magyar. Természetesen nem korholhatunk utólag senkit, aki választói jogával élt, de nem térhetünk ki az igazság megállapítása elől sem. Ma még a magyar tömegek nem a Magyar Párt tömegei. Még hiányzik az összetartozandóság meleg, szinte családi érzése, hiányzik annak biztos és megrendíthetetlen tudata, hogy a magyarság érdekeit senki sem képviselheti jobban, eredményesebben és önzetlenebbül, mint a Magyar Párt. Ma még nincs meg az az önkéntes odaadás, az a föltétlen engedelmesség a Magyar Párttal szemben, mely pótolná a fegyelem szigorát s biztosítaná a Magyar Párt akarátának minden magyar cselekedetét.

A magyarságot meg kell nyerni, meg kell szervezni a Magyar Párt részére. Minden magyart párt taggá kell szervezni s az egész magyarság lelkes és fáradhatatlan harcosává. A szervezkedés munkája fáradhatatlan munkát, el nem lohadó lelkesedést s időben, energiában, pénzben, munkában, nem közönséges áldozatokat követel. Ki kell építeni a szervezeteket. Nem elég, ha elnököt és tisztikart választ egy-egy község magyarsága. Az elnökök s a tisztikarok csak akkor tudnak vezetni, ha lesz kit. Ha a magyarság minden tagja a Magyar Párt tagjának érzi magát s ha gondolkodás nélkül végrehajtja azt, amit a párt sok és verejtékes gondolkodás után kíván tőle, csak akkor számíthat politikai sikerre a Magyar Párt kulturális és gazdasági eredményekre a magyarság.

A zentai Magyar Párt most a panaszok, ígérek, fogadkozások, szónoklatok és vezércikkek rendszeréről a gyakorlati megoldásokra tér át. Elhatározta a párt megszervezését, Tagsági díjakat fog

a zentai szervezet szedni tagjaitól. A tagsági díjakból fogják fedezni a pártszervezet kiadásait, a tagsági díjak fizetése vagy a fizetés elmaradása a legbiztosabb próbája lesz a tagok érdeklődése komolyságának és megbízhatóságának.

Holdankint egy dinár — ennyit kér a zentai Magyar Párt tagjaitól. Holdankint egy dinár, valóban nem nagy összeg. Holdankint egy tojás ára — békebeli négy fillér. Nem volt olyan politikai párt, vagy egyesület, amelyik ilyen csekély anyagi terhet rótt volna tagjaira. Ez az anyagi teher nem tarthat vissza senkit, ebben nem kételkedhetik az, aki nem akar komikussá válni. Inkább

csak arra lesz jó ez a tagsági díj, hogy a párthoz való tartozandóságot bizonyítsa. Aki ezt sem fizeti, az ne beszéljen magyarul.

Talán megmozdulnak egyszer már a közönyös tömegek, a gyáva, tespedt, álmos lelkek, talán tovább indul egy lépéssel a magyarság meddő ügye a reálisok, az aktivitások fele. A szavak, az ígérek a megvalósulás kemény és szilárd útjára lépnek, már számok is szerepelnek és a szervezkedés, az építés alapjai kezdenek kirajzolódni a bátortalan bizonytalanságból. Sentáról elindult a holnap termelő, érlelő szelölje s talán meghozza a rügyező, az igazi tavaszt.

kilenc órára tüzték ki. A párt kommunikéjének kiadásától így egyelőre eltekintettek, mert a keddi nap folyamán újabb tárgyalásokat fognak folytatni a radikális párttal,

Korosec zagrebi tárgyalásai

Korosec, a szlovén klerikális párt elnöke hétfőn reggel Zagrebból visszaérkezett Beogradba, ahol Radicscsal folytatott fontos tárgyalásokat. Korosec kijelentése szerint ugyan elsősorban a zagrebi szövetségi kongresszus miatt utazott Zagrebba, de egészen bizonyos, hogy az utazás főcélja a Radicscsal való találkozás volt, akivel hosszabb ideig tanácskozott.

A Radicscsal folytatott tárgyalásokon megállapították, hogy a taktika megváltoztatására egyelőre semmi ok sem forog fenn és meggyeztek a három autonomista párt további együttműködése tárgyában.

Korosec kijelentése szerint a három párt között teljes az összhang és azt hiszi, hogy egy homógen radikális kormány megindna velük egyezni és Spaho és Korosec pártja támogatná a szkupstinában a kormányt. Annak a reményének adott kifejezést, hogy a radikálisok lesznek olyan okosak és nem lépnek a demokratákkal koalícióra, mert ez nyílt harcot jelent a horvátokkal és szlovénokkal szemben.

Korosec visszaérése után hétfőn délelőtt több mint két óra hosszat tanácskozást folytatott Nincics külügyminiszterrel, a klerikális pártnak és az egész bloknak a kormányhoz való viszonyáról. Délután a klerikális párt ülést tartott, amelyen Korosec beszámolt zagrebi tárgyalásairól és Nincicscsal folytatott tanácskozásairól. A klub ülése után Korosec a muzulmán parlamenti klubba ment és informálta a Spaho-csoport képviselőit is a helyzetről, valamint pártjának határozatáról.

A radikális-párt hangulata

A radikális-pártot meglehetősen lehangolta a demokraták visszautasító határozata, bár általában nem volt rokonszenves a pártban a demokratákkal való koalíció. Egyes képviselők nyilatkozata szerint a demokrata-párt ezzel a nyilatkozatával bebizonyította, hogy tisztán pártérdekek szerint itéli meg a helyzetet, mert a mandátumokat féltik és nem az országos érdekeket tartják szem előtt. A radikális-párt a nap folyamán nem tartott ülést, de nagyon sok képviselő tartózkodott még az esti órákban is a klub helyiségében és várták az újabb híreket Pasics tárgyalásairól, valamint a többi pártok, főképen a demokraták határozatairól. Nem tartják kizártnak, hogy a demokrata párt követeléseit még újabb és nem várt meglepetéseket is hozna.

A demokraták visszautasították a kormányba való meghívást

A demokraták csak akkor lépnek be a kormányba, ha a választási kormányban is helyet foglalhatnak

Pasics visszaadta megbízatását a királynak — A király további tárgyalásokra adott megbízást

A válságban hétfőn újabb döntő jelentőségű esemény történt, amelyben a demokraták arra az álláspontra helyezkedtek, hogy nem hajlandók olyan kormányban részt venni, amelynek csak parlamenti munkára van megbízatása.

de az új választások kiírására nincs felhatalmazása.

A demokratáknak ez a határozata természetesen lényeges változást idézett elő a politikai helyzetben, úgy, hogy Pasicsnak új megoldást kell keresnie a válság megoldására.

Az események a hétfői nap folyamán meglehetősen gyorsan és változatosan perogtak le.

Pasics miniszterelnök a délelőtti folyamán újból tárgyalta Davidovics Ljubával, a demokrata-párt elnökével és Lázics Ljubával, a földmivespárt elnökével, akik közölték pártjuknak a koalícióba való belépésre vonatkozó feltételeit. Ekkor még az volt a helyzet, hogy mind a két párt hajlandó bizonyos feltételek mellett a kormányban részt venni. A megbeszélések után Pasics az udvarba ment és referált a királynak a helyzetről.

A demokratapárt határozata

Délután a demokrata párt ülést tartott, amelyen Davidovics referátuma alapján megvitatták a politikai helyzetet és élénk vita után olyan határozatot hoztak, hogy Pasicsnak a munkakormányba való meghívását visszautasítják, tekintettel arra, hogy ez a kormány nem kapott felhatalmazást az esetleges választások vezetésére is. A

demokraták ugyanis attól tartanak, hogy ismét úgy járnak mint a legutóbbi koalíció alkalmával és ha a parlament munkaképtelennek bizonyulna, a radikálisok ismét saját kezükbe ragadnák a választások vezetését.

Davidovics Ljuba a párt üléséről azonnal a miniszterelnökhöz ment és közölte vele a klub határozatát. Pasics ezután ismét a királyhoz ment és

visszaadta az uralkodónak a munkakormány alakítására vonatkozó megbízást. A király nem fogadta el a mandátum visszaadását

és felhívta Pasicsot, hogy legyen további kísérlet az előbbi mandátum alapján kormány alakításra.

Pasics kihallgatása után Davidovics Ljuba is azonnal meghívást kapott az uralkodóhoz és az este folyamán több mint egy óra hosszat volt az udvarnál. A demokratapárt elnöke kifejtette a király előtt azokat az okokat, amelyek miatt pártja a koalíciós kormányban való részvételt visszautasította. Davidovics audienciája után Pasics rövid kihallgatásra harmadszor is megjelent a királynál.

Davidovics este félnyolckor tért vissza az udvarból a demokrata klubba, ahol időközben a párt megbízottai a párt által kiadandó kommuniké megszövegezésével foglalkoztak. Davidovics visszaérése után újra megnyitották az ülést, meghallgatták Davidovics referátumát a királyi audienciáról, de az idő előrehaladottsága miatt nem hoztak döntést. Az ülést nyolc órakor befejezték és a megkezdett vita folytatását kedd reggel

Jugoszláv-magyar kereskedelmi kamara

A subotici kereskedők és gyárosok egyesületének házavató estélyén dr. Ponovics Milivoj subotici ügyvéd szóba hozta a jugoszláv-magyar kereskedelmi kamara kezdeményezése érdekében megindult tárgyalásokat. A tervet, hogy a két szomszédállam közt kereskedelmi szerződés kötessék s kereskedelmi kamara szolgálja a kereskedelmi érdekek védelmét, nagy megértéssel fogadták a subotici kereskedők, mint a jelenlevő beogradi és novisadi kiküldöttek.

A két szomszédállam közti gazdasági közeledés terve nem új. Mindenki, akinek értelmét a gyűlölség el nem homályosította, tudja, hogy az S. H. S. államnak csak előnye származnék abból, ha a közvetlen szomszédjával, amely felé a víziút és a közvetlen vasúti összeköttetés utalja, nem folytatna gazdasági háborút. Talán dr. Popovics Milivoj kezdeményezésének több sikere lesz, mint az előző próbálkozásnak, amelyeket az S. H. S. királyságban a legnagyobb fokú bizalmatlanság fogadott.

Annyi bizonyos, hogy Budapesten a legteljesebb mértékben megvan a hajlandóság a közvetlen kereskedelmi összeköttetés felvételére, a saraievói s a split-i, — tehát nem is a legjobbban érdekelt kamarák már előbb kívánatosnak tartották a szerződés megkötését s a kamara felállítását s mint Csursin Róko, a gyár- iparosok beogradi szövetségének titkára kijelentette, a beogradi ipari körök is kívánatosnak tartják a terv megvalósítását, a döntés azonban a külügyminisztériumtól függ.

A kezdeményezők számot vetnek azzal is, hogy a külügyminisztérium a terv megvalósítása elé akadályokat gördít s erre az esetre egy Jugoszláv-Magyar Kereskedelmi r. t. - ot akarnak alapítani, amely a két állam közt kereskedelmi forgalmat propagálná.

Budapesten báró Kohner Adolf áll a jugoszláv-magyar kereskedelmi és iparkamara iránt indított mozgalom élén.

Adóháboru

Ókanizsa és Adorján között Az adorjániak nem akarnak egyházi adót fizetni

A Tiszától nem messze, Ókanizsa mellett fekszik Adorján község, amely arról híres, hogy ritka jó dohányt természetesen benne a katolikus magyarok, akiknek sehogy sincs inyükre az adófizetés, amint — lévén ez ma meglehetősen nehéz és súlyos kötelezettség — nem is lehet tulságosan zokon venni a jó adorjániaktól. A biblia ugyan azt mondja, hogy add meg a császárnak, ami a császáré és az Istennek, ami Istené, de az apostolok idejében nem számoltak azzal a lehetőséggel, hogy egy hold föld után pár ezer koronát kell majd valamikor fizetni. Az adorjániakra azonban a biblia első passzusát illetőleg nem is lehet panaszkodni: mindenkor pontosan és lelkiismeretesen befizették és befizetik a rájuk eső adórészt az államkasszába. Csak a másodikkal van baj most a Tisza-parti községben. Bár az adorjániak hű gyermekei vallásuknak és imádsággal és vezekléssel elvégzik vallásos kötelezettségeiket, abba sehogy sem akarnak belenyugodni, hogy egyházi adót fizessenek. Van Ókanizsán (ahova egyházközségileg Adorján tartozik) egy zárda, nőnevelőintézet, amelynek eltartásáról a városnak kellene gondoskodni. A város azonban már

évekkel ezelőtt levette kezét a katolikus intézetekről, s a tanítóneket, tanárnőket nem fizeti. Az ókanizsai egyházközség nemrégiben, hogy a régi katolikus intézeteket megmentse, az egyházközség tagjait a fenntartási költség előteremtése céljából megadóztatta. Az adóösszeg oly csekély volt, hogy minden katolikus szívesen vállalta a terhet, — csak az

adorjániak tiltakoztak. Kijelentették, hogy inkább elszakadnak Ókanizsától és külön hitközséget alapítanak, de nem fizetnek.

Az egyházközségben az adóharc még mindig folyik: az adorjániakat nem lehetett leszerelni. A Tisza mellett kíváncsian várják, mi lesz a vége ennek az egyházi adó-obstrukciónak...

Vakhirek az autonomista pártról

A bunyevác-sokác-párt is cáfolja a tárgyalások hírét

A vajdasági autonomistapárt megalakítása érdekében folyó állandó tárgyalásokkal — mint hétfő déli számunkban már jelentettük — most egy beogradi lap foglalkozik. A »Vreme« már azt is megírta, hogy a tárgyalások a bunyevác-sokác-párt és a nemzetiségek között folyamatban vannak, sőt tudni vél ezeknek a tárgyalásoknak anyagáról is.

A Magyar Párt részéről már — mint megírtuk — kijelentették, hogy a párt az autonomista párt alakítása érdekében eddig senkivel sem folytatott tárgyalásokat, sőt nem is tud ilyen tervről semmit. Most a bunyevác-sokác-párt vezetőségétől is azt az információt kapta a »Bácsme gyei Napló« munkatársa, hogy a bunyevácok sem folytattak tárgyalást az autonomista párt megalakítása kérdésében.

A bunyevác-sokác-párt a kibontakozási tárgyalások befejezéséig várakozó álláspontra helyezkedik és a párt jövődó politikájára nézve még nem történt döntés. Mivel a bunyevác-sokác-pártban még mindig erős az a remény, hogy a Korosec vezetése alatt álló klerikálispárt meg fog egyezni a radikálisokkal s nem tartják kizártnak, hogy a klerikálispárt is részt vesz a koalícióban, arra

számítanak, hogy a bunyevác-sokác-párt politikája meg fog változni és a klerikálisok feltételeinek teljesedése esetén közecelés jön létre a radikálispárt és a bunyevác-sokác-párt között.

Ha a radikális-demokrata koalíció megalakulna, a bunyevác-sokác-párt is komoly megfontolás tárgyává fogja tenni, hogy — a klerikálispárt és a Spaho-csoport elhatározásához képest — ne menjen-e passzívitasba és ne vegyen részt a parlament munkájában.

Ebben az esetben a bunyevác-sokác-párt szükségesnek tartaná, hogy a vajdasági autonomistapárt megalakuljon. Hangsúlyozzák a párt részéről, hogy a Vajdaságban a szlávoknak és nemzetiségeknek annyi közös sérelmük van, hogy nem tartják lehetetlennek az érintkezési pont megtalálását és ezen az alapon egy autonomistapártban való tömörülését.

Azt azonban nyomatékosan hangsúlyozzák a bunyevác-sokác-pártban, hogy minden olyan hír, amely a vajdasági autonomistapárt megalakítására vonatkozó tárgyalásokról láttott a napokban napvilágot, nem tekinthető egyébnek kóhalmánynál, mert az autonomistapárt megalakításáról eddig még csak informatív tárgyalások sem folytak.

Francia-Kiss Mihályék véres botrányt rendeztek a magyar reformpárt kiskunfélegyházai gyűlésén

Felfegyverzett subancok a népgyűlésen — A rendőrség feloszlatta a gyűlést

Budapestről jelentik: Horváth Zoltán dr., a kiskunfélegyházai kerület nemzetgyűlési képviselője vasárnap délelőtt fél 11 órára hirdette beszámolóját, amelyre már szombaton este Félegyházára érkeztek Rupert Rezső, Drózdly Győző, Dénes István, Lakó Imre, Nagy Ernő és Cserty József nemzetgyűlési képviselők.

A kitűzött időpontban a Petőfi-szobor előtti tér feketéllett a képviselők meghallgatására összesereglett polgárságtól és ünneplőruhás gazdaközönségtől. Körülbelül nyolcezren lehettek. Alig kezdett beszélni Tóth Imre helyi pártelnök, az emelvényről körülbelül 100 lépésnyire zajongani kezdett egy kicsiny, de ittasan látszó csoport. Tóth Imre harsányan kiáltja feléjük: Annyi becsülettel tartozunk egymás iránt, hogy meghallgassuk egymást, aki pedig nem akar bennünket meghallgatni, az távozzon el.

A zajongó csoport, amelynek vezetője Vízványó Károly tanítóképzőintézeti tanár volt, nem hagyta abba a provokálást. A csoport körül álló függetlenségi polgárság egy-két percig hallgatta a rendbontók zajongását, de azután minden felszólítás nélkül jól helybeahagyták a csoport vezetőjét és néhány tagját.

Horváth Zoltán kezd beszélni. A zajongók újra énekelni kezdenek, a régi recept szerint a Himnuszra zendítenek rá, majd pedig átjenzik Hortthy Miklóst és Héjas Ivánt.

Horváth Zoltán nem engedte magát zavartatni és a láрма ellenére tovább beszélt.

Azután a szólásra emelkedő Rupert Rezsőt percekig ünnepli a tömeg. Alig kezd beszélni, újból mi- ködni kezd a zajongó csoport. A tömeg ekkor már türelmetlenkedni kezd, mindenki szidia a rendbontókat és minden percben újabb pofonok zaja is hallatszik.

Fazekas rendőrkapitány a szóno- ki emelvény mellett tétozva várja a fejleményeket és inkább a szóno- kokra ügyel, mint a rendbontókra és provokálókra.

Rupert folyton beszél. Ezek a handabandázó legények olyan kereszténységet akarnak, amelyben gyil- lölhetik, gyilkolhatják egymást...

A rendőrkapitány figyelmezteti ekkor Rupertet, hogy ne folytassa így, mert feloszlatta a gyűlést. Horváth Zoltán magából kikelten kiáltja erre feléje:

— Igenis, azt csinálják, gyilkolnak! Gyilkosok!

Fazekas rendőrkapitány sápadtan és alig hallhatóan mondja erre: A gyűlést ezennel feloszlatom.

A tömegben ekkor egy név viharzik végig. Francia Kiss Mihály neve, a kecskeméti. Ő is eljött erre az alkalomra. Vele van egy Korom József nevű egyén is, akiről az ügyesség 1921 augusztusában kétségtelenül megállapította, hogy több társával együtt részeg Ördög Antal jakabszállási gazda meggyilkolásában.

Ez a Korom a leghangosabb a botrányhősök közül. Az emelvényről nem messze újból megkezdődött a verekedés. A botokkal és egyéb harci eszközökkel föllegyverzett Fran-

cia Kiss Mihályék támadnak, de a támadásból véres tejjel kerülnek ki. Amikor Drózdly Győző az emelvényre lép, a zajongók újult erővel ordítani kezdenek. Botok emelkednek a levegőbe és gyalázkodó, lenyezetődő szavak hallatszanak. A függetlenségi érzelmi polgárságnak az a része, amelyik a rendbontó csoport elé került, olyan csapásokat mér egyik-másik zajongó fejére, hogy elborítja a vér.

A Horváth-pártnak is van már két sebesültje. Dénes stentori hangon folytatja a beszédét. A rendőrtisztviselő közben Dénestől megvonta a szót és

a gyűlést feloszlatoznak jelentette ki.

Nagy Marcel rendőrtanácsos hirtelen felugrik az emelvényre és a tér különböző pontjain elhelyezett rendőrlégénységet felhívja a tömeg szétoszlására, ami meg is történt.

A dülakodás hőseiben városi tisztviselőket, az említettekén kívül Tóth József városi irnokot, Bensa József napidíjast, Kárpáthy László dr.-t és Bensa Mihály postatisztet ismerték föl. Ezek együtt mulattak Ring dr. polgármesterrel, aki még ranggal 10 órakor is dárdózott a korcsmában. A rendőrség a botrányosvégű népgyűlés után a verekedés résztvevőit előállította. A képviselők követelték őrizetbevételüket, de ez nem történt meg.

A bankett után a képviselők nagy tömeg kíséretében az állomásra mentek és visszautaztak Budapestre.

Elérte a százezer koronát a Bácsme gyei Napló gyűjtése a Lányi Ernő emlékalap javára

A társadalom minden rétegében egyformán megnyilvánuló részvét és kegyelet újabb tekintélyes összeggel gyarapította a Lányi Ernő emlékalapot. A nagy zeneköltő volt tanítványai, tisztelői és barátai buzgólkodnak annak érdekében, hogy Lányi Ernő holtteste az ő művészi és emberi nagyságához méltó helyen pihenjen, hogy emlék örökítse meg azt az örömet, hogy köztünk élt, s hogy özvegye mentesítve legyen az élet gondjaitól. A Bácsme gyei Napló szerkesztőségéhez Radó Imréné gyűjtőívén a következő adományok érkeztek:

Erenreich Kató 500 K, N. N. 1600 K, dr. Pirnitzer Mihályné 600 K, N. N. 100 K, Sugár Elemér 200 K, N. N. 200 K, Frankel Lili 400 K, Tigsromet 1000 K, Deutsch Izidor 400 K, Balog Arnoldné 200 K, Steiner Klári 400 K, Steiner Mariska 400 K, Fränkel Sándor 200 K, H. M. 1000 K, Kurir 1000 K, N. N. 200 K, Ungár Aliz 500 K, dr. Pataky Antalné 400 K, dr. Ney László 2000 K, dr. Vajdáné 200 K, N. N. 400 K, K. J.-né 800 K, Kunetz Béláné 800 K, Rosenfeld testvérek 800 K, Löwy Endre 400 K, Hartmann Rafacsné 2000 K, Makai Ernő 800 K, Schaffner Lili 400 K, Gábor Artúr 400 K, dr. Singer Simon 1000 K, Weitzentfeld Marcell 400 K, Löwy Oszkár 100 K, Jakobcsics Imre 800 K, Danica Iskovljevic 1000 K, Mil. Gyorgyevics 400 K, S. Bracki 400 K, Juci Goldman 400 K, Langné 100 K, Hütter Árpádné 800 K, Petrovics Ivánka 1000 K, Angol Magyar bank 400 K, Kohn Margit 400 K, Lichtneckerné 400 K, Friedmann 100 K, Pinter Ferenc 400 K, N. N. 200 K, dr. Polák Lajosné 200 K, Balog Lina 200 K, Gábor Béláné 400 K, Gábor György 400 K, Fischer-nyomda 200 K, Schossberger Mátyásné 400 K, Landauer 200 K, N. N. 100 K, dr. Bauerné 200 K, Ujhelyi Magda 200 K, Sugár Béláné 100 K, Vig Zs. Sándorné 80 K, dr. Rabstein Mátyásné 200 K, Róth Armin 200 K, N. N. 80 K, Klein Géza 400 K, H. Gálffy György 200 K, Schwarz József 400 korona. Összesen 30.200 korona. Eddigi gyűjtésünk eredménye 66.320 kor, volt, ami a fenti adományokkal 100.520 koronára emelkedett.

Lapalapítás — akadályokkal

Késedelemmel indulhat csak meg a város napilapja

Ujabb és újabb akadályok késleltetik Szubotica város *szláv napilapjának megindulását*. A városi takarékpénztár által megvásárolt nyomda nincs úgy felszerelve, hogy egy napilap előállítására alkalmas volna. A nyomdának egyetlen gépe van, amelyen nem lehet a napilapot nyomni és ezenkívül is nagyon hiányos a nyomda felszerelése.

A városi takarékpénztár ezért a nyomda berendezését most ki akarja egészíteni és ezért *Lepedát Illés* takarékpénztári igazgató hétfőn Budapestre utazott, onnan pedig Bécsbe megy, hogy új gépeket szerezzen be a városi nyomda részére és a felszerelés kiegészítéséhez szükséges többi megrendeléseket is eszközölje. Addig, amíg ezek az új berendezési tárgyak Szubotica-ra meg nem érkeznek, *alig lehet szó a városi napilap megjelenéséről*, mert a városi tanács a lapot idegen nyomdában nem akarja előállíttatni.

Igy bizonytalanná vált a városi napilapnak májusra tervezett megjelenése, mert az addig rendelkezésre álló rövid idő alatt aligha lehet a nyomda hiányzó felszerelését pótolni.

Egészségügyi palota Novisadon

Alkoholmentes étterem épül — államköltségen

A Vajdaság jelentős közegészségügyi intézménnyel gazdagodik. A közegészségügyi minisztérium építési osztálya elkészítette a Novisadon építendő egészségügyi palota tervét és költségvetését s ezt azzal küldte le a novisadi államépítészeti hivatalhoz, hogy tizennégy napon belül írja ki az árlejtést az építési munkálatokra.

A tervek szerint ebben a palotában nyernének elhelyezést a közegészségügyi osztály hivatalos helyiségein kívül az *antialkoholista-propaganda* irodáj is. Öt nagy terem áll majd rendelkezésre az alkohol elleni küzdelem irányítására s a palotában antialkoholista étterem is lesz.

A minisztérium előirányzata szerint a palota építése 4,150.000 dinárba kerül.

A híres borivó Bácskában az első antialkoholista éttermet államköltségen kell felépíteni. Magánvállalkozó nem igen akadna, aki olyan vendéglőt nyitna, amelyben italt nem lehet adni.

Fantasztikus hírek Habsburg Ottó magyarországi tartózkodásáról

A Novosti szerint Ottó vasárnap repülőgépen Budapestre utazott

Egyes beogradi lapok hétfői számukban azt a szenzációs, de egyben hihetetlenül fantasztikus hírt közlik, hogy *Habsburg Ottó* repülőgépen Magyarországra érkezett.

A beogradi *Novosti* Ottó utazásáról hétfői esti számában a következőket írja:

— Mint Budapestről jelentik, vasárnap reggel 9 órakor aeroplánon Budapestre érkezett Ottó, az elhunyt Habsburg Károly fia, gróf Apponyi Albert társaságában, aki már hosszabb idő óta tanácsolta ezt az utat Zita exkirálynőnek. Mindketten titokban Madridban repülőgépre szálltak, onnan Olaszországba mentek, ahol csak néhány óra hosszat tartózkodtak és aztán tovább folytatták utjukat Magyarország felé. Ottó Budapestre érkezését politikai

körökben összefüggésbe hozzák a Habsburgok új restaurációs kísérletével Magyarországon. Ha Ottó csak néhány napig is Magyarországon marad, mint hírlík, Zita is fia után Budapestre jön.

Ezzel a hírrel szemben a *Politika* hétfői reggeli számában a következőképpen közli Ottó magyarországi utját:

— Budapesti lapok jelentik, hogy Károly volt király fia, Ottó főherceg a múlt héten aeroplánon Spanyolországból Szombathelyre érkezett. Ottó főherceg Szombathelyen gróf Mikes püspök palotájában szállt meg. Apponyi és Andrássy Szom-

bathelyre utaztak, ahol audienciát kértek Ottó főhercegtől, akit ő II. Ottó királynak neveznek. Ezekkel a hírekkel kapcsolatban a rendőrség a püspöki palotában házkutatást tartott és megállapította, hogy Ottó egyáltalán nem érkezett Szombathelyre, hanem a báró Oroszy család tagjai a püspök vendégei, akiknek egy gyermeke nagyon hasonlít Ottóhoz.

A két hír közül még a »Politika« közleménye látszik valószínűbbnek, amely már cáfolja is Ottó visszatérését Magyarországra. Megállapítható, hogy *Budapestben semmit sem tudnak a fantasztikus hírről*.

Stambulinszky pártja győzött a bulgáriai választásokon

A részletes eredmény még nem ismeretes

Szófiából jelentik: Vasárnap folytat le a bolgár képviselőválasztások, amelyek az eddig beérkezett jelentések szerint *Stambulinszky földműves-pártját abszolút többséghez jutatták*.

A választásokról, amelyek mindennél nyugodtan, minden nagyobb incidens nélkül folytak le, *egyelőre nincs végleges eredmény*. A Szófiába érkező vidéki jelentések alapján azonban már most meg lehet állapítani, hogy a *választások lényeges parlamenti eltolódásokat nem hoztak*. A földművespárt továbbra is megtartotta vezető pozícióját és a kommunisták is nagyjából ugyanaz-

zal az eredménnyel kerülnek ki, mint a legutóbbi választásokon. *Plovdivban* (Filipopol) mindhárom mandátumot Stambulinszky földművespártja kapta. *Haszkovban* és *Kracban* a szociálisták győztek. *Várnában* a burzsoá-fekete blokk szerezte meg a legtöbb mandátumot. *Szófiában* a szavazatok a következőképp oszlottak meg: a burzsoá-fekete blokk 10.287, a kommunisták 7969, a földművespárt 7368, a szociálisták 3394, a nemzeti liberálisok 3479 szavazatot kaptak. A szavazatok szerint a fekete-blokk és a kommunisták 3—3, a földművesek 2 mandátumot szereztek.

Nem halottrablás, hanem sirgyalázás

A rendőrség helyszíni szemléje a Bajai-uti temetőben — Nem hiányzik semmi a Balogh-kriptából — A koporsókat ki akarták hurcolni a sertésvásártérre

A Bajai-uti temetőben szombaton délelőtt felfedezett sirgyalázás ügyében a rendőrség hétfőn délelőtt a legerélyesebb nyomozást kezdte meg. A rendőrség részéről a *Milan-kovics*-detektívcsoporthoz tartozó a helyszíni szemléte a temetőben; mindenekelőtt *Futó Mihály* temetőgondnokot hallgatták ki lakásán, aki előadta, hogy a bűncselekmény elkövetéséről semmit sem tud és mihelyt felfedezte, hogy a Balogh-család kriptáját ismeretlen tettesek feldúlták, nyomban értesítette a rendőrséget. A temetőgondnok kihallgatása után került sor a tulajdonképeni helyszíni szemlére, amelyen a temetőőrön és a detektíveken kívül dr. *Csovics József* rendőrorvos és özvegy *Barsy Lászlóné* vettek részt. A detektíveknek az volt az előzetes véleményük, hogy nem sirgyalázás történt, hanem közönséges sirrablási kísérlet, felfogásukat azonban meg kellett változtatniuk a helyszíni szemle után, amely *semmiképpen sem igazolta ezt a feltevést*.

Legenda a sirbavit örökségről

Suboticán ugyanis — mihelyt a *Bácsmegeyi Napló* hírt adott a sirgyalázásról — elterjedt az a legenda, hogy az ismeretlen tettesek nem *Barsy László* koporsóját akarták meggyalázni, hanem *rablási célzattal fel akarták törni Balogh György sirját*, aki a kriptát építette. A szóbeszéd szerint Balogh György rendkívül fukar ember volt, aki többiben kijelentette, hogy vagyonát senki sem fogja örökölni, mert ezt ő magával viszi a sírba. A temetői látogatók ezt a pénzt keresték volna a kriptában... Így szól a legenda, amelyet azonban igen könnyű megcáfolni. Mindenekelőtt *Balogh Györgynek* állítólagos kijelentését, hogy *magával viszi a sírba vagyonát* nem szükséges okvetlenül szó-

szerinti szövegében értelmezni, mert ha tett is ilyen kijelentést, az csak azt jelentette, hogy mivel utódok nélkül hal meg, *nem lesz, aki örökölje vagyonát*. *Balogh György* éppen azért hagyta családi kriptájának üresen álló negyedik sírhelyét a református lelkészre, mert vele kihalt családja és ezért hagyott a református egyháza anyagi javakat is. Bajos lenne elképzelni, hogy akadjanak rablók, akik egy képtelen kifejezés, *egy metafora alapján sírokat duljanak fel*, hozzá még *négy év elteltével*, mert hiszen *Balogh György 1919-ben halt meg*. Annál kevésbé valószínű, hogy a Bajai-uti kriptá betörői *Balogh György* vagyonát keresték volna a sírboltban, mert *hozzá sem nyultak Balogh György behalazott koporsójához*, hanem *Barsy László* lelkész koporsóján kívül *dr. Balogh Lajos koporsóját emelték ki helyéből* és nyitották fel. Ez a személyesre egymagában is megsemmisítene a legendát, ha nem mondana a nyomozás minden mozzanata ellent annak a tarthatatlan feltevésnek, hogy sirrablási kísérlet történt.

Hogyan jutottak be a tettesek a kriptába

A *Bácsmegeyi Napló* munkatársa a rendőrségi nyomozással párhuzamosan megvizsgálta a kriptá vasajtáját, hogy megállapítsa, hogyan jutottak a tettesek a sírboltba? A vasajtón *három zár* van, amelyek közül csak a két felső volt csukva a tett elkövetése alkalmával. Pontosán megállapítható, hogy a *legfelső zárhoz nem volt kulcsuk a tetteseknek, a középsőhöz azonban igen*. A vasajtón felül rács van, amely vastáblákkal elzárható. A temetőgondnok a bűntény felfedezése után *bereteszte ezeket a táblákat*, úgy hogy a detektívek nem is méltatták különösebb figyelmükre azt a tényt,

hogy *a sirgyalázás alkövetéseken ezek a vastáblák nyitva voltak*. A tettes minden nagyobb nehézség nélkül benyult a jobboldali vasrácsra és *belülről kiűtötte a zárat tartó egyik srófot, amely hiányzik is*. A zár egyik sarkán meglazult, mire alkalmasint feszítővassal kifesztették és *addig kalapálták, amíg teljes egészében le nem szakadt*. Zajtalanul semmi esetre sem ment ez a munka, bizonyítja az összevissza nyomorított zár, amelyet a rendőrség helyszíni szemléje után *Balogh Lajos koporsója alatt találtak meg*.

A középső záron — amely szintén be volt csukva a tett elkövetése idején — *semmitéle erőszaknak nincs nyoma* és a zár sincsen elrontva. Ezt a zárat az előbbihez hasonló módon *nem lehetett volna felnyitni*, mert a rácsra keresztül nem ér le az ember karja a középső zárig. Nagyon érdekes, hogy a tettes alkalmasint előre tisztában volt ezzel a körülménnyel, amit az is bizonyít, hogy míg a felső zárat — talán azért is, hogy elterelje a gyanút magáról — erőszakosan nyitotta ki, addig a *középső zárhoz magdal vitte a kulcsot*. Az a feltevés, hogy a középső zárat esetleg álkulccsal nyitották volna ki, semmiesetre sem állja meg helyét, mert *a három zár közül éppen a középső nyílik egészen különös fogazatu Wertheim-kulccsal*; ezt a zárat közönséges *sperrhahni*-val nem nyithatta fel a tettes.

A legelső zár, mint már említettük, nyitva volt a tett elkövetése idején.

A Wertheim-lakat titka

A nyomozás legelső feladata felderíteni, hogy miképpen jutott hozzá az ismeretlen tettes a középső zár kulcsához. Megállapítottuk, hogy *a kriptához nemcsak özvegy Barsy Lászlóné volt kulcsai*, hanem a Balogh-család egy rokonának is, bizonyos *Kratináné*-nek, akinek régebben papirkereskedése volt a városháza épületében. *Kratináné* időközben három kulcsából *kettőt elvesztett*, úgy hogy özvegy Barsy Lászlóné kulcsait szokta kölcsönkérni, ha látogatást tett a kriptában. Végül is úgy oldották meg a kulcskérdést, hogy *Barsyné* nem vitte kulcsait haza, hanem *a kriptá másik részében lévő kápolna oltárának fiókjában hagyta*. A kápolna ajtajához *Barsyné*-nek is volt kulcsa és *Kratináné*-nek is, de rajtuk kívül *más is bejárhatott a kápolnába*. A rendőrség megindította a nyomozást annak felderítésére, hogy *ki takarította a kriptá kápolnájában* és nem juthatott-e itt illetéktelen személy a kulcsokhoz?

A feldúlt sírbolt

A kriptá vasajtájának csak egyik szárnyát lehet felnyitni, ezen hatoltak be a detektívek a sírbolt három láb hosszú, három láb széles kamrájába, amely vandáli pusztítás nyomait mutatja. A lépcsőn, egészen fel az ajtóig, fekszik *Balogh Lajos koporsója*; a holtest lába van magasabban, körülbelül az ötödik lépcsőfokon, feje van lent, a padlón. A koporsót kiemelték a sírbolt jobboldali felső üregéből, amelyet vasfoglatba bekeretezett üvegtábla zárt el. Az üveget betörték, a vasfoglatot kitépték a falból, összehajlítgatva hever a koporsó tetején. *Barsy László koporsója* a helyén fekszik, de *az üvegtáblát itt is betörték*. A két sír előtt álló virágvázákat a tettesek átrakták a sírkamra pusztán álló falához, a koszorúkat összedobálták. Az ember lába seholsem lép a földre, üvegtörmelék ropp minden lépésnél és virágokra kell minduntalan taposni. *Barsy László koporsójából* egyes helyeken kicsúng a szemfedél, de nagy darabok vannak belőle *leszakítva és begyűrve a koporsóba*, ami azt bizonyítja, hogy felnyitották koporsóját. A *koporsószegnek* megfelelő két nyílás, a ko-

orsón és födelén, nem ledi egymást, ami szintén azt bizonyítja, hogy a koporsófelelet felemelték a helyéről. A temetőgondnok azt a felvilágosítást adta, hogy a hiányzó koporsószeget a tettesek magukkal vitték; ezzel szemben megállapítottuk, hogy a koporsó sohasem volt leszögezve, mert Barsy lelkész özvegye, amikor a haláleset történt, attól tartott, hogy ura csak tetszhalott.

A kripta baloldali sírúregiben nyugszanak Balogh György és a felesége; Balogh György koporsója teljesen be van falazva, feleségé pedig félig, ezeket nehéz munka lett volna elmozdítani a helyükből. A tettesek legkönnyebben Balogh Lajos koporsójához férhettek hozzá, ezért kezdték rajta munkájukat.

Rablás vagy sirgyalás?

A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy a tettesek a koporsókat ki akarták hurcolni a kriptából és — mint a temetőgondnok rögtön kijelentette — ki akarták dobni a néhány lépésnyire fekvő sertésvársátrétre. Ez a terv azon szenvedett hajótörést, hogy a vasajtó másik szárnyát a tettesek nem tudták kinyitni, a fél ajtón pedig nem fért ki Balogh koporsója, amelyet a legfelső lépcsőfokig felhurcoltak. A vasajtó másik szárnya kettős retesszel van elzárva; az alsó retesz fogantyúja Barsy lelkész temetése alkalmával letört és a berozsdásodott retesz fogantyúja nélkül lehetetlen kiemelni a külső nyílásából. A tettesek megkísérelték a felső retesz kinyitását, úgy okoskodva, hogy ha az sikerül, kitépik az egész ajtót. A nehezen járó retesz fogantyúja azonban szintén letört, amikor ráütöttek, úgy hogy ehhez sem tudtak hozzáférni. A rendőrségi nyomozás befejezése után gondosan megvizsgáltuk ezt a reteszt és felfedeztük, hogy a sirgyalások még egy kísérletet tettek a felső retesz felnyitására. A falból kihúztak egy koszorutartó szöveget, beszorították a retesz mellé és elkezdték a szög fejét ütni, abban a reményben, hogy a szög majd magával viszi a reteszt. A reteszen látható hosszú karcolás, amelyet a szög feje szántott rajta, mutatja, hogy a terv nem sikerült; a retesz nem mozdult, míg a rozsdás fejű és fényes hengerű szög olyan alaposan beszorult mellé, hogy végleg le kellett tenni az ajtószárny kinyitásától.

Az ismeretlen tettesek, miután látták, hogy nem tudják elhurcolni a koporsókat, abbahagyták munkájukat és eltávoztak, anélkül, hogy bármit is magukkal vittek volna. Ha rabolni akartak volna, akkor ezt sokkal nyugodtabban végrehajthatták volna a kripta belsejében, ahol senki sem láthatta és zavarhatta őket; az, hogy ilyen nehézségek árán is ki akarták cipelni a holteseket a szabadba, kétségtelenség teszi a sirgyalás szándékát. A rendőrorvos egyébként felnyitotta Balogh Lajos koporsóját és megállapította, hogy nem hiányzik belőle semmi. A tettesek a kripta felszerelési tárgyai közül sem vittek el semmit, csak egy virágcsokor hiányzik állítólag. Roppant valószínű, hogy ezért a csokorért törtek volna be a sírboltba...

Előadás az esperantórol

Tanfolyamot rendeznek Suboticián

Amióta Zamenhof lengyel szemorvos abból a megfontolásból kiindulva, hogy az emberek azért gyűlölködnek, mert nem értik meg egymást, megalkotta az esperantó nyelvet és azóta az egész világon hívót-hívőre hódít az esperantista mozgalom. Európa minden országában sorra alakulnak a nemzetközi nyelv propagálására szolgáló szervezetek, amelyeknek céltudatos, lelkes munkája eredményezte az esperantó nyelvnek azt föltétlen sikerét, amelyet a nemrég megtartott velencei kereskedelmi világ kongresszusán ért el azzal, hogy az összegyűlt kereskedők kimondták, nemzetközi kereskedelmi nyelvnek ismerik el Zamenhof orvos esperantó nyelvét.

Még kevés azoknak a száma, akik felismervén az esperantó fontosságát és örökségét s azon fáradoznak, hogy az esperantisták taborát növeljék, bár a külföldi példák serkentőleg hathatnának a mozgalom jugoszláviai térhódítására. Az a kis, lelkes esperantista csoport azonban amely itt él, ezen a területen, különösképpen pedig Suboticián, mindent elkövet, hogy az esperantó nyelv terjedését szolgálja és elősegítse. Hétfőn este a Lloyd helyiségében tartottak összejövetelt, amely alkalommal Kohn Artur egy előadás keretében ismertette az esperantista nyelv történetét az összegyűlt előtt, akik az előadást követő megbeszélésen elhatározták, hogy tanfolyamot rendeznek azok számára, akik az esperantó nyelvet szeretnék megtanulni. Együttállapodtak abban, hogy amennyiben elég tag jelentkezik, megalakítják az esperantisták egyesületét.

Kardpárbaj — amputálással

A Landauer-Kirchner párbaj tragikus következménye

Budapestről jelentik: Egész Magyarországon izgalmas fölűnést keltett az a súlyos kimenetelű kardpárbaj, amelyet a múlt héten vívtak a Santelli-féle vívóteremben. Landauer Eduard banktisztviselő és Kirchner Sándor fregatthadnagy, a melyről a »Bácsmegyei Napló« is beszámolt és amelynek részleteit csak most kerültek nyilvánosságra.

A két fiatalember benső barátságban volt egymással mindaddig, amíg egy teljesen magántermészetű, benső ügyük miatt az ellentétek annyira ki nem mélyültek a két jóbarát között, hogy ezt csak párbajjal vélték elintézhetőnek és a segédek a kódex megfelelő paragrafusára való hivatkozással, amely ilyen esetben nem kötelezi a feleket a párbaj indító okainak megnevezésére, utasították, hogy a legsúlyosabb feltételű párbajban állapodjanak meg.

A segédek majdnem négy hétig tartó tárgyalással próbálták az ellentéteket enyhíteni, de végül is kénytelenek voltak aláírni az utolsó tíz esztendő legsúlyosabb feltételű párbajának jegyzőkönyvét, amely a párbajt nehéz lovassági kardokkal bándázzák nélkül és szurással irta elő. A párbaj vezetésére Santelli Györgyöt, a vívómester fiát kérték föl. Ezt megelőzően Rácz Vilmos dr.-t kérték föl vezetőségének, de Rácz dr. nem vállalta, miután ő elvből nem vállalt olyan párbajnál segédkeztetést, amelynél a szurást a föltételek megengedik.

Egy szemtanu előadása szerint a párbaj, amely ugyszólván életre-haldíra ment a lehető legkorrektebben és legszabályosabban folyt le. Három összecsapás volt, majd a háromban Kirchner Sándor támadt rendkívül hevesességgel. A második összecsapásnál Landauer Eduard sebesült meg, de a harmadik menetben a rendkívül izgatott Kirchner Sándor belefutott a heves attakot kinyújtott karral parírozni aka-

ró Landauer kardjába. Landauer, amint észrevette, hogy a heretválesre és tühegyesre köszörtült kardjába Kirchner beleszaladt, azonnal visszarántotta kardját, de már későn, mert a kard oly szerencsétlenül hatolt be Kirchner vállába, hogy az ütőeret szétszakította és a vér vastag sugárban fröccsent a vívóterem falára. A segédek a párbajt rögtön félbeszakították, az orvosok odarohantak a sebesülthöz s miután Kirchner orvosa rosszul lett a sebesülés láttára, a szintén sebesült Landauer orvosa, dr. Lumnitzer Sándor vette kezelés alá Kirchnert, aki ájultan feküdt a hevenyészett műtőasztalon s akinek karját és mellét föl kellett azonnal nyitni, hogy a szétroncsolt ütőeret megkereshessék. A sebesült fregatthadnagyot a Verebély-klinikára szállították, ahol azonnal műtétet hajtott rajta végre, azonban az ütőeret még platínával sem lehetett összevarrni. Azóta a sebesült állandóan rosszul volt, úgy hogy az orvosi konzilium újabb műtétre határozta el magát, amelyből kiíolyóan Kirchner Sándor jobbkarját szombaton este megamputálták.

A rendőrség az eljárást megindította a párbaj összes résztvevője ellen először szándékos emberölés kísérlete címén, de miután a kihallgatásokból megállapított nyert, hogy a párbaj teljesen szabályos lefolyású volt, az eljárás most már csupán párviadal vétsége miatt folyik a tragikus végű párbaj résztvevői ellen.

A magyar államadóssági címletek nosztrifikálása

A beogradi magyar követség a következő közlést teszi:

A beogradi magyar királyi Követség közlése, hogy az SHS. állam területén őrzött és nyilvántartásba vétel céljából a 937—1921. P. M. számú rendelet alapján bejelentett magyar államadóssági címletek nosztrifikálási megjelölésére irányuló kérelmeket a 4200—922. P. M. szerinti feltételek igazolására szolgáló iratokkal együtt két példányban kiállított bejelentés kíséretében 1923 április hó 25-étől június hó 25-éig a beogradi magyar királyi Követségnél kell előterjeszteni. A bejelentésben a címletek számát kölcsönösenként és értékközvetlenül elkülönítve kell leírni és a felsorolt címletek kölcsönösenkénti összdarabszámát és össznévértékét is fel kell tüntetni. A kérelem benyújtása alkalmával a címlettulajdonosnak igazolnia kell azt a körülményt, hogy a tulajdonát alkotó címletekre vonatkozó adatokat a 937—1921 P. M. számú, illetőleg 936—1921 P. M. számú rendeletek alapján nyilvántartásbavétel céljából bejelentette.

Új terv

a suboticiai vásárcsarnok felépítésére

Néhány hónappal ezelőtt a suboticiai élelmiszerkereskedők körében az a terv merült föl, hogy Subotica város támogatásával, modern vásárcsarnokot építenek. A tárgyalások folyamán úgy határoztak, hogy a vásárcsarnokot a zsidótemplom előtti téren építik föl az élelmiszer kereskedők és iparosok. Hosszu ideig azonban semmi komolyabb lépés nem történt az építkezés megkezdése ügyében, bár a tervet a városi tanács is rokonszenvenesen fogadta.

Most újabb fordulat állott be ebben az ügyben. Tikvicski István iparügyi rendőrkapitány azt javasolja, hogy a vásárcsarnokot ne a zsidótemplom előtti téren, hanem az ugynevezett „koplaló téren” építsék föl, amely közelebb van a vasútállomáshoz, ami előnyt jelent a vidéki kereskedők és iparosok előtt s mert a villamos vonal mentén fekszik. A javaslatot Pletikoszits főispán-polgármester s a városi tanács tagjai is szimpátiával fogadták. A terv szerint emeletes vásárcsarnokot építenének. Tik-

vicski rendőrkapitány még a hét folyamán érintkezésbe lép az érdekelt élelmiszerkereskedőkkel és iparosokkal, hogy az új tervet részletesen megbeszéljék. Amennyiben a kereskedők is elfogadják az elhelyezésre vonatkozó tervet, nyomban megkezdik a tárgyalásokat, hogy az építkezéssel kapcsolatban milyen kedvezményt nyújt a város a vásárcsarnok fölépítőinek.

Remélhető, hogy a tárgyalások rövidesen kedvező eredménnyel fognak végeződni.

HIREK

— A suboticiai Magyar Párt ülése. A suboticiai Magyar Párt intéző bizottsága folyó hó 25-én, szerdán délután 5 órakor a központi irodában ülést tart. Az elnökség a tagokat pontos megjelenésre kéri.

— A suboticiai földmives-kaszinó közgyűlése. Vasárnap délután tartotta a suboticiai Földmives Kaszinó rendezévi tisztújító közgyűlését, amelyen a jövő évre is a kaszinó eddigi tisztikarát választották meg az egyesület élére. Elnök lett továbbra is Jurics Márkó képviselő, alelnökök Mukics Péter és Vidákovics Antal, titkárok Rieger Dezső és Markovics Gyula. Elhatározta a közgyűlés, hogy a Beogradból Subotica-ra jövő tanulók fogadtatásában és elszállásolásában a Földmives Kaszinó is résztvesz, hogy a gyermekek suboticiai ellátása minél szebb impozánsabb legyen.

— A novisadi radikálistáknak ülése. Novisadról jelentik: A novisadi radikális-párt vasárnap délután ülést tartott, amelyen kilencven tagból álló új választmányt választottak. Azután Gyogyevics Mita tartott beszédet, amelyben a politikai helyzetet ismertette.

— Szocialista népgyűlés Temerinben. Temerinből jelentik: Vasárnap délután a szocialista párt Temerinbea népgyűlést tartott, amelyen Tatács Pavle szerbül és Brkics Vojin magyarul beszéltek. A gyűlés minden zavaró incidens nélkül folyt le.

— A zagrebi magánalkalmazottak a munkásvédelmi törvényért. Zagreből jelentik: Vasárnap a zagrebi magánalkalmazottak gyűlést tartottak. A gyűlés szónokai élesen kikeltek a szociálpolitikai minisztérium ellen, amiért mindezekig nem orvosolták a magánalkalmazottak kérelmeit. Azt is panaszolták, hogy a szociálpolitikai minisztérium sem a munkaidő rendezéséről rendeletet, sem a munkásvédelmi törvényt nem léptette életbe. A magánalkalmazottak felhívták az SHS. királyságbeli magánalkalmazottakat, hogy egyesületeik útján hasonló követeléssel forduljanak a kormányhoz.

— A Ruhr-vidéki sztrájk. Düsseldorfból jelentik: Körülbelül hétezer munkanélküli a hajógyárhoz akart vonulni, hogy az ott dolgozó munkásokat sztrájkra bírják. A tüntető tömeget utközből kerékpáros rendőrök feltartóztatták és szétoszlatták.

— Állandó politikai incidensek Sarajevóban. Sarajevóból jelentik: A néhány nap előtt Sarajevóban lefolyt halálosvégi uccai verekezés következtében minden percben újabb összeütközések kitörését várják a nacionalisták és autonomisták között. A kihívások és apróbb inzultusok mindkét részről napirenden vannak. Frankparti körökben, különösen Szoczo Juraj halála óta erősen provokatív hangulat uralkodik. Altalában egész Boszniában és Hercegovinában nagyon izgatott a hangulat, kisebb összeütközések és verekedések minduntalan előfordulnak. A verekedésekben újabban már nők is részt vesznek.

A Bácsmegyei Napló 10-ik számához

Aki június 30-ig ezeket a számlákat összegyűjti és beküldi, az 1/2 évi időtartamra baleset ellen

1000— dinár erejéig halál

2500— dinár erejéig rokkantság

esetére a

Rossija-Foncière

biztosító és viszontbiztosító társaságnál

díjmentesen biztosítva lesz

— **Dr. Neuner képviselő a németek magatartásáról.** Beeskerekről jelentik: Dr. Neuner Vilmos németpárti képviselő a német képviselőklub titkára vasárnap Beeskereken tartózkodott, ahol a *Bácsmegyei Napló* beeskereki tudósítója előtt nyilatkozott a német párt jövő politikájáról. Neuner dr. kijelentette, hogy a radikálpárttal folytatott tanácskozások csak informatív jellegűek voltak. A német párt magatartásáról megjegyezte, hogy azt a koalíciós vagy homogén kormányt fogják támogatni, amelyik a legtöbb kedvezményben részesíti a németeket. Szerinte a kormányválság megoldása csak napok kérdése.

— **Béremelés a lakásrendelet miatt.** Budapestről jelentik: A különböző szakmákhoz tartozó ipari munkások negyven százalékos béremelést követelnek, hivatkozással az új lakásrendeletre, amely lehetővé teszi a kislakások árának fölemelését.

— **Személyesen kell a rendőrségen az utleveleket láttamoztatni.** A suboticiai rendőrfőkapitányság közli, hogy az utlevelek rendőrségi láttamoztatásánál azok tulajdonosai a jövőben személyesen tartoznak a rendőrségen megjelenni.

— **Előállított törvényszéki tanácselnök.** Budapestről jelentik: *Surgoth* Gyula dr. volt törvényszéki tanácselnököt, aki egy idő óta ügyvédi gyakorlatot folytat, azért mert a villamoson szivarozott, egy rendőr igazoltatni akarta. A volt törvényszéki tanácselnök azonban, a kinek a neve több politikai pörből ismeretes, megtagadta az igazoltatást, mire előállították az V. kerületi kapitányságon, ahol igazolás után szabadonbocsátották.

— **Vasárnap alakult meg az alsótavankuti ármentesítő társulat.** Több ízben megemlékeztünk már arról, hogy a Subotica környékén időnként fellépő árvíz lecsapolására ármentesítő társulatok megalakítása van folyamatban. Alsótavankuton már létre is jött a megegyezés a gazdák között az ármentesítésre nézve és így az alsótavankuti ármentesítő társulat vasárnap április 29-én délután már megtartja alakuló közgyűlését a mérgesi iskolában. Az alakuló közgyűlés után a tervek szerint azonnal meg is kezdik az ármentesítő munkálatokat az alsótavankuti földeken — mintegy két kilométeres területen — és a csatornázást olyan gyors tempóban akarják végrehajtani, hogy az ármentesítés őszre már elkészüljön. Felsőtavankuton még mindig nem sikerült megegyezésre birni az érdekelt gazdákat s így az itt fekvő földek vízlecsapolása még nem kezdődhet meg.

— **Suboticiai orvos előadása Münchenben.** A közép-európai Röntgenegyesülete Münchenben kongresszust tartott, amelyen Ausztriából, Csehszlovákiából, Oroszországból, Lengyelországból, Magyarországból és az SHS. királyságból jelentek meg orvosok. A kongresszuson dr. Hermann Károly suboticiai orvos a tüdő- és a szív megbetegedése terén észlelt kísérleteinek eredményéről tartott érdekes előadást, amit mindvégig figyelemmel hallgattak meg az egybegyűlt orvosok.

— **Vegyvizsgáló állomás Suboticán és Novisadon.** A közegészségügyi hivatal Suboticán és Novisadon vegyvizsgáló állomást állít fel. A vegyvizsgáló állomás teendője elsősorban az élelmiszerek megvizsgálása lesz, ez intenzi a vámvizsgáló állomás feladata, az élelmiszerek vizsgálata azonban az lesz, hogy a gazdaközönség részére végezzen vizsgálatokat s adjon felvilágosítást a termőföld vegytani összetételéről s arról, hogy a föld milyen trágyázást kíván, s minek a termelésére legalkalmasabb. A vegyvizsgáló állomást tehát a többtermelés szolgálatába akarják állítani.

Poincaré újabb kirohanása Németország ellen

A németek hajlandók a rajnai egyezmény megkötésére

Az események előterében lord Curzonnak az angol felsőházban mondott beszéde áll, amelyre mintegy válaszul — mint Párisból jelentik — Poincaré miniszterelnök nagy beszédben válaszolt a francia kamarában. Poincaré kijelentette, hogy Németország nemcsak papirrongygal téveszti össze a diplomáciai okmányokat, hanem megsérti a többi népek érdekeit és tévútra akarja vezetni Európát azzal, hogy a tényeket állandóan meghamisítja. A német külügyminiszter 30 milliárdos januári jóvátételi ajánlatát Poincaré valótlanok mondja. Franciaország nem akar többé csalódn.

— Bismarck azzal fenyegetőzött — mondotta Poincaré — hogy megerősíti a franciaországi német hadsereget, ha a párisi kormány össze-fétele megváltozik és kijelentette, hogy a katonai tulkiadásokat Franciaországra fogja hárítani. Mit szólnának a németek, ha mi is Bismarck példáját követnők és ijesztésül új háborúval fenyegetnők. A német külügyminiszter a birodalmi gyűlésen azt mondotta, hogy a lefegyverzést pontosan végrehajtiák, Erre világosan rácdólnak az ellenőrző bizottságok jelentései. A közeledés lényeges feltételei két szóban foglalhatók össze: jóvátételek és biztosítékok.

— **Milliárdos deviza és forgalmi adócsalás a budapesti piacon.** Budapestről jelentik: A budapesti rendőrséghez feljelentés érkezett, amely szerint egyes igen tekintélyes és nagyvagyonyú cégek külföldről importált árukért devizákat igényeltek, amelyekhez a központ hozzá is juttatta őket s azután ugyanezek a cégek idegen valutákat követeltek ügyfeleiktől, holott ők már földözve voltak a hivatalos uton szerzett valutákkal. A szállító nagykereskedők tehát duplán jutottak külföldi valutához és ilyen módon óriási márká-, cseh és osztrák korona-készleteket halmoztak föl. A nyomozás során a valutavisszalételeken kívül már eddig is tetemes forgalmiadó csalásokra is bukkantak és a jelek szerint több százmilliót csalásról van szó.

Szikratáviró a repülőgépen

Még az aeroplánról értesített Ottó, ugylátszik, egynehány lapot, Mert az utazásról szóló hír Szemelláthatólag légből kapott.

SKIZ

— **Robbanás a kragujeváci pirotechnikai intézetben.** Kragujevácból jelentik: Szombaton a kragujeváci pirotechnikai laboratóriumban nagy robbanás történt, amely az egész várost megremegtette. Öt kiló robbanóanyag explodált. Emberéletben nem esett kár.

— **Görög javaslat a szaloniki kérdés rendezésére.** Athénből jelentik: Alexandris görög külügyminiszter átadta Balugdzsics S. H. S. követnek a görög kormány második ellenjavaslatát a szaloniki szabad-kikötőre vonatkozólag. Az ellenjavaslathoz Alexandris levelet csatolt, amelyben azon véleményének ad kifejezést, hogy a jugoszláv kormány az ellenjavaslatot el fogja fogadni, tekintettel arra, hogy az újabb konszolidációkat tartalmaz. Az új ellenjavaslat szerint Jugoszlávia a szabad zónában saját vámadminisztrációt létesíthet, viszont a kikötő parancsnoksága görög kézben lesz.

— **Tűz Feketehegyen.** Feketehegyről jelentik: Pál Elek gazda udvarán az ott főző dobrovójácok vigyázatlansága folytán tűz támadt. A mellépépületek és a szalmakazal leégtek. A tűz továbbterjedését egy órában belül elvégzett oltással sikerült megakadályozni.

Hösi halottainkkal szemben csak úgy róhatjuk le hálánkat, ha nem engedjük, hogy győzelmiük gyümölcseit kezünkől kitépjék. Nem akarunk olyan helyzetbe kerülni, hogy új áldozatokat legyünk kénytelenek hozni.

Lord Curzon beszéde élénken foglalkoztatja a német politikai köröket is és berlini jelentés azt a német kormány fontos politikai ténynek tekintti, amely alkalmasnak látszik az eddigi helyzet megváltoztatására. Curzon beszéde állítólag beharangozása a német kormány új akcióinak amely újabb tárgyalásokra irányul.

Hír szerint Németország hajlandó a rajnai egyezmény megkötésére, de nem 30, hanem 99 esztendői hatállyal. Az egyezmény részesei Franciaország, Belgium, Hollandia és Svájc volnának, amely államok garantálnák az egyezmény megkötését, aminek esetleg Anglia is keze se lenne. Mivel pedig a legutóbbi javaslat kifogásolta a népszavazást, Németország hajlandó minden módosításra, amit a másik fél ajánl. A megállapodásba kellene foglalni Németország keleti határait is, úgy, hogy Németország az orosz-lengyel háború esetén semlegességre kötelezné magát.

— **Razzia Novisadon.** Novisadról jelentik: A novisadai rendőrség vasárnap este kilenc óratól tizenegyig razzia tartott az összes szállodákban és kávéházakban. Nagy csapat rendőr vette körül az egyes épületeket és a rendőrkapitány mindenkit leigazoltatott. A razzia során több gyanús embert előállítottak, akik közül tizen nem tudták magukat igazolni. Ezeket a rendőrségen fogva tartották.

— **Alkoholelles nap Novisadon.** Novisadról jelentik: Vasárnap délelőtt Novisadon az egészségügyi osztály alkoholelles napot rendezett. A tüntető menet, vagy 2000 ember délelőtt tíz órakor nagy csoportokban vonult föl a város forgalmasabb utcáin. Minden menet élén hatalmas táblákat vittek alkoholelles fölratokkal. Délután a közönség részére alkoholelles előadást tartottak.

— **Nagy Béla volt suboticiai őrnagy autóbalesete.** Budapestről jelentik: Vasárnap este súlyos autóbaleset érte Nagy Béla alezredest és családját, aki a háború alatt mint honvédőrnagy Suboticán is hosszabb ideig teljesített szolgálatot. Az alezredes feleségével és leányával kocsin Pestről Budára hajtott, amikor egy automobil belerohant kocsijába. Az autó az egyik lovat véresre lépte, a kocsis darabokra tört, utasai a kövezetre estek. Nagyné eszméletlenül került el, az alezredes és leánya pedig könnyebben megsebesült. A rendőrség megállapította, hogy a soffőr a hibás, aki meg nem engedett gyorsasággal haladt. A soffőr hajtsai igazolványát elvették és megindították ellene az eljárást.

Butorok minden stílusban, csakis szolid kivitelben. Krausz Ede Novisad.

— **Háromlábú ló az ezerdináron.** Az új ezerdinárosokat hivatalosan már hetekkel ezelőtt forgalomba hozta a Narodna Banka, de itt Suboticán csak az utóbbi napokban tüntek fel a kövér zsebtárcákban. A szegény ember, akinek ritkán van alkalmja összetalálkozni egy ilyen előkelő pénzdarábval, egyelőre csak a kövér zsebtárcából előkerült új ezerdinárosot csodálhatta meg. Mert csodálkozni való akad a széles papírlapedőn. A rajzoló ugyanis, aki egy lovas Szent Györgyöt rajzolt az új ezerdinárosra a ló negyedik lábát kifejeztette a képből. Ezt a jelentéktelen „saját hibát” azonban mindenki könnyen megbocsátja az ismeretlen művésznek, — ha a háromlábú lovon viaskodó Szent György képpel díszített ezerdinárosból pár darab a zsebébe vándorol.

— **Elvesztett és megtalált 35 millió.** Budapestről jelentik: Vasárnap délelben jelentést tett a rendőrségen Havas Lajos tőzsdébizományos, hogy délelőtt a tőzsdétől a lakásáig vezető uton elvesztette az aktatászkáját, amelyben 34 millió értékű részvény és egy millió készpénz volt. Este hét órakor a detektívek előállították a tőzsde két éjjeli őret, akik közül az egyik, — mint kiderült, — Havas üzletének ablakpárkányán megtalálta a táskát, amelyet elrejtett és még nem is volt ideje annak tartalmát megvizsgálni. Éjszakára előkerült a táska, melyet hiánytalan tartalmával együtt átadtak tulajdonosának, aki — ötven ezer korona jutalmat adott szétosztás végett a rendőrségnek.

— **Beteg gyerekek Lakroma szigetén.** Az állam a nemrég megvásárolt Lakroma szigetét a gyermeknyaralás céljaira használja fel. A novisadi egészségügyi hivatal ma indított utnak tíz szegénysorsú beteg gyermeket, akik néhány hétig Lakroma szigetén üdülnek. A gyermekeket a novisadi, vrsaci s nova-kánizsai jelentkezők közül válogatták össze.

— **Rehabilitáltak Tabódy Zsolt ezredest.** Emlékeztetünk még az a hetekig tartó főtárgyalás, amelynek Tabódy Zsolt ezredes, a francia megszállás alatt levő Szeged katonai parancsnoka volt a vádlottja. Tabódy Zsoltot, két évi vizsgálati fogság után a szegedi katonai törvényszék közrendháborítás miatt öt hónapi foglár fogságra ítélte. Ez ügyet most tárgyalta a budapesti legfelsőbb katonai törvényszék. A felelősségi tárgyaláson a katonai korona ügyészéggel képviselője azon a címen kérte az ítélet megsemmisítését, mert a per anyaga beigazolta, hogy Tabódy hazafiasan véggezte kötelességét a nehéz időkben rendkívüli érdemeket szerzett a közrend fenntartásában. A legfelsőbb katonai bíróság ezek után megsemmisítette a bűnösséget kimondó ítéletet s a koronaügyészéggel által előterjesztett indokokat magáévá téve fölmentette a vád alól Tabódy Zsoltot.

— **A plösiczi feketehimlő.** A Kovin melletti Plösic községben, mint megirtuk, tömeges feketehimlő megbetegedés fordult elő. A kis községben összesen tizenheten betegedtek meg. A járvány már megszünt, két hét óta egyetlen megbetegedés sem fordult elő. Ezzel kapcsolatban dr. Müller Pál kovini járásorvos, akinek körzetébe Plösic község tartozik, annak a közlését kéri, hogy ő az előfordult megbetegedéseket nem bárányhimlőnek, hanem variola verának, valódi himlőnek jelentette be. A novisadi közegészségügyi hivatal tevédeése onnan eredhetett, hogy dr. Müller az első két megbetegedés után tényleg jelentett be bárányhimlős megbetegedéseket ezek azonban annak is bizonyultak. Hogy a megtett óvintézkedések ellenére a járvány mégis elharapódzott, a lakosság indolenciája volt az oka. A hatóságok intelméi és a büntetés kilátásba helyezése dacára sem jelentették be a betegeket, hanem házról-házra kellett járni azokat felfedezni.

Ha Osziváca utazik ne felejtse el felkeresni Frazdenfeld Sándor vendéglő-éttermét. Pontos és figyelmes kiszolgálás! Elsőrendű ételek és italok! Közel a vasútállomáshoz.

— **Amerikában letartóztatták a montenegrói emigránsok vezérét.** Newyorkból jelentik: A bevándorlási hatóság rendelkezése partraszállása alkalmával letartóztatták Plamenac volt montenegrói miniszterelnököt, akit, mint ismeretes, legutóbb Mussolini kiutasított Olaszországból.

Fogorvosokat technikai munkával minden tekintetben a legjobban elégíti ki a „Denta” zubnotechnikai laboratórium, Subotica, Kralj Aleksander-utca 5. Telefon 612.

Fehér Artur szavalóestje. Fehér Artur kivételes tehetségű szavalóművész, aki a versek interpretálásának egészen új stílust teremtett meg, most kezdte el vajdasági turnéját. Eddig Beogradban és Novisadon rendezett szavalóestet a kiváló művész őszinte és megérdemelt sikerrel és május 1-én, kedden a subotici színházban rendez világirodalmi est-et, amelyen a legkiválóbb szerb, magyar, német, francia, angol és amerikai költők műveit fogja megszólaltatni magyar nyelven, különösen a modern költészet remekait. Fehér Artur, a budapesti Vígyszínház volt kitűnő művésze a költemények interpretálásért hagyta el a színpadot és azóta zajos sikerei voltak mindenütt, ahol a költők legjobbjait szólaltatta meg, a budapesti zeneakadémián csakugy, mint Szlovenszkóban, amelynek magyar közönségét tavalyi turnéján gyönyörködtette a művész. A Vajdaságban Suboticán kívül még Beeskereken, Somborban, Sentán, Kikindán és mindenütt, ahová még meghívást kap, rendez szavalóestét Fehér Artur, akinek kifinomodott művészete és előadó képessége itt is bizonyára a magyar közönség őszinte érdeklődésével és támogatásával fog találkozni.

A beeskereki villanygyár átalakítása. Beeskerekről jelentik: A beeskereki villanytelep átalakítási munkálataira beérkezett pályázatokat hétfőn bontotta fel a városi tanács és véleményezés végett átadta szakértőknek. Az átalakítás több millió dinárba fog kerülni, mert az eredeti terv szerint a gépeket ki kell cserélni, hogy a Beeskerek város 25 kilométeres körzetében fekvő községeket is elláthassák világitással. Az átalakítások költségeire a város nagyobb kölcsönt vesz fel.

Belefutott a mocsárba. Novisadról jelentik: Vasárnap délután Hallgató János, a novisadi vágóhid fűtője egyik társával halászni ment a vágóhid melletti mocsárba. Halászás közben, amikor megakartta igazítani a hálót, beleesett a vízbe. Társa ki akarta menteni, azonban ez nem sikerült neki. Hallgató belefutott a mély mocsárba. Holttestét hétfőn délelőtt találták meg. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

Sándor Mátyás. Verne Gyula ismert regényét, Sándor Mátyást dolgozta át filmre a világhírű francia Gaumont filmgyár. A film mindenütt, ahol bemutatásra került, óriási sikert aratott. A francia gyár a filmet a legpazarabb kiállításban, a legkiválóbb francia művészek közreműködésével készítette el. Ez a film méltó párja a világhírű gróf Monte Christo c. filmnek. Ebben a főszerepet egy megbántott, pénzért elárult, minden vagyonból kifosztott ember viszi. A film csütörtökön kerül vetítésre.

Dr. Vécsei Jenő orvosi rendelője némi beteg részére rendel délelőtt 7-9-ig, délután 2-től fél 4-ig és 5-7-ig. Lakás: Cyrill-metoda-tér 5. I. emelet, Vojnich Piroška féle ház.

Orvosi rendelő hór- és nemihetegek részére délelőtt 9-től fél 11-ig, délután 3-6-ig. (Salvarsan-oltások vérbajásoknak.) Csecsemő- és gyermekbetegeknek délelőtt 9-től fél 11-ig. Dr. Kosztolányi, Subotica, VI., Wilsonova 34.

SPORT

Beograd: B. S. K.—Vardar 3:0 (3:0). Mindkét csapat több tartalékkal állt ki. A B. S. K. meglepő szép játékot mutatott.

Tennisz egyesület alakul Sentán. Sentáról jelentik: A teniszsport kedvelői Sentán Dudás Emil rendőrkapitányal az élén mozgalmat indítottak a teniszegyesület megalakítására. A mozgalmat a városi tanács is támogatja és a Népkerben alkalmas telket ad a teniszpálya részére.

Budapesti eredmények. A magyar bajnokság állására nézve vasárnap döntő jellegű mérkőzések voltak Budapesten, amelyek részben váratlan eredményt hoztak.

F. T. C.—M. T. K. 2:0 (1:0). A bajnoksapat régi riválisa ellen Orth és Plattkó nélkül állt ki. Az M. T. K.-ban Braun és Nadler, az F. T. C.-ben Blum, Takács II és Hungler II vált ki.

U. T. E.—Törekvés 3:0 (0:0). A Törekvés egyenrangú ellenfele volt az újpestieknek, akik csak testi fölényük erős kihasználása révén szereztek meg a két bajnoki pontot.

III. ker.—V. A. C. 2:1 (1:0). A győztes csapatból Neuhausz és Skvarek váltak ki, míg a V. A. C. legjobb emberei Boross és Hermann voltak.

Vasas—M. A. F. C. 3:1 (1:0). A műegyetemieknek ez a veresége végleg megpecsételte sorsukat.

B. T. C.—K. A. C. 0:0. B. T. C. volt a jobbik csapat, de csatársorának gólképzetlensége miatt eredményt nem tudott elérni.

Külföldi eredmények. Bécs: Wien—Hertha 2:2; Hakoah—Floridsdorf 1:1. Prága: Spárta—D. F. C. 2:1.

Országúti futóverseny Budapesten. Mint Budapestről jelentik, az Egyetértés vasárnapi 10 km-es országúti futóversenyét Steiner Pál M. T. E. nyerte 34 p. 40 mp. idővel. A második Csitbay (M. T. K.) lett.

Agyrázkódást szenvedett egy magyar válogatott játékos. Mint Budapestről jelentik, a vasárnapi K. A. O. E.—Postás mérkőzésen Tóth, a K. A. O. E. válogatott centerhátlója egy összecsapás alkalmával oly szerencsétlenül esett a fejére, hogy agyrázkódást szenvedett. A szerencsétlenül járt játékost a Pajor szanatóriumba szállították.

Meránban győztek a magyar atléták. Olaszország, Ausztria és Magyarország legjobb atlétái mérköztek vasárnap Meránban. Mindössze három versenyszám volt: 100 méter, 1500 és 5000. A 100 méteren a magyar Gerő 11 mp. alatt első lett Zucca (olasz) és Rouch (osztrák) előtt. Benedek az 1500 méteren 50 méterrel verte ellenfeleit. Az 5000

méteren Némethyt mellszéliséggel legyőzte az olasz bajnok. A magyarok két első és egy második helyezésükkel megnyerték a kitűzött serleget.

TÖZSDE

Novisadi terménytőzsde, április 23. Irányzat változatlan. Kereslet élénkebb. Összesen 80 vagon áru kelt el. Buza 455—460 dinár, tengeri prompt fél kasszával 260 dinár, teljes kasszával 255 dinár, májusi, Tiszán 275 dinár, májusi teljes kasszával 257.50 dinár, prompt áru smederevői paritás 270 dinár. Liszt dupla fogós 0-ás 69.50 dinár, 6-os iszt zsák nélkül 455 dinár, korpapapírzsákkal 160 dinár.

Beograd, április 23. Zárlat: Páris 650, London 460, Milano 490, Genf 1795, Newyork 98, Berlin 039, Prága 294, Bécs 01390, Bukarest 47.45, Szófia 73, Budapest 2—198, Amsterdam 3850, Szaloniki 110. Valuták: Lira 485, eLi 46—45, Léva 72.50, Dollár 97.50.

Zürich, április 23. Zárlat: Berlin 0.0210 (0.0215), Amsterdam 216 (215.60), Newyork 551 (551), London 25.66 (25.66), Páris 36.77 (36.60) Milano 27.30, Prága 16.42 (16.42), Beograd 5.525 (5.60), Budapest 0.11 (0.11), Varsó 0.0115 (0.0120), Bécs 0.0077.50 (0.0077.50), Osztrák korona 0.0077.50 (0.0077.75).

Zagreb, április 23. Zárlat: Berlin 37—38, Bécs 13.80—13.90, Prága 2.94—2.96, Róma 4.88—4.90, Zürich 17.90—18, Páris 6.50—6.55, Budapest 1.95—2, London 458—460, Newyork 98—98.75, Dollár 96.50.

Budapest, április 23. A devizaközpont hivatalos árfolyamai: Devizák: Amsterdam 1836—1896, Beograd 47—49, Berlin 18—20, London 21830—22430, Newyork 4690—4840, Páris 311—321, Prága 139.50—145.50, Varsó 9.80—10.80, Bécs 6.55—6.85, Zürich 850—880. Valuták: Napoleon 17200, Hollandi forint 1836—1896, Dinár 47—49, Német márka 19.50—20.50, Angol font 21855—22455, Dollár 4710—4860, Francia Frank 316—326, Cseh korona 139.50—145.50, Lengyel márka 9.80—10.80, Osztrák korona 6.60—6.90, Svájci frank 860—890.

KÖZGAZDASÁG

Utólag elvámollák a kiírt III. zónában levő árukat. A vámtanács a pénzügyminisztérium hozzájárulásával a következő rendeletet adta ki:

1. A Susák és a harmadik zóna területén a raktárakban és egyéb helyiségekben levő külföldi származású áruk, amelyek a normális mennyiséget túlhaladják, a fennálló rendelkezések értelmében behozatali vám alá esnek. 2. Ez áruk tulajdonosait fel kell szólítani, hogy a királyság területén felhasználásra kerülő áruk után a vámot fizessék ki. 3. A nagyobb mennyiségben található monopólium-árukról döntést kell

kérni. 4. A vámiügyezébe felvett áruk tulajdonosai három hónapon belül kötelesek nyilatkozni, hogy az árut elvámoltatják, vagy pedig a külföldre visszaküldik-e. 5. E határidő lejárta után a felvett árukat át kell szállítani a vámraktárakba, ahol azokat mint vámárúkat kezelik.

A volt osztrák-magyar államadossági kötvények becserélése. A jóváteletti bizottság döntése szerint a volt osztrák-magyar monarchia háboru előtti államadosságainak már lebélyegzett és az illetékes hatóságnál bemutatott kötvényeinek érvényesítése a S. H. S. államra ruházott. A Bácska—Bánát—Baranya területén kötvények érvényesítését a novisadi pénzügyigazgató-ág és vajamennyi kerületi és járási adóhivatal végzi. Az érvényesítés határideje folyó évi április hó 30. napja. A kötvénytulajdonosok kötelesek már lebélyegzett kötvényeiket az illetékes pénzügyi hatóságnál bélyegmentes kérvénnyel benyújtani, amely kérvényben a kötvények sorszámaikat pontosan fel kell tüntetni. A benyújtott kötvényekről az átvevő hatóság elismervényt ad, melynek alapján egy később meghatározandó időpontban új, S. H. S. királyság állami kötvényeket kapnak.

VÁROSI JÓDOS GYÓGYFÜRDŐ NOVISAD

PENZIÓ RENDSZER 7212
KITÜNŐ ELLÁTÁS ÉS SZOBÁK
ISZAPKEZELÉSEK, SÓSFÜRDŐK, HYDROTHERAPIA, RÖNTGEN-LABORATORIUM,
KVARCLÁMPA, DIATHERMA ÉS VILLAMOS KEZELÉSEK. — ÁLLANDÓ FÜRDŐORVOS
NYITVA EGÉSZ ÉVBEN — TÉLIKURA

Fényképészek

legelőcsőbb bevásárlási forrása

Tenner optikus cég

Subotica, Kr. Aleksandra ul. 11.

Agfa, Hauff, Verax, Mimosa, N. P. G. Satrap, Cellofix stb. cikkek gyári le-rakata. Állandó vevőimnek legmészszebbmő kedvezmények az eredeti gyári árakból!

Kérjen árjegyzéket!

Vidéki megrendeléseket azonnal jól csomagolva pontosan intézzük el!

Dr. Barta Antal kir. törvényszéki orvos lakását Strosmajerova-utca 22 (hal-piac) helyezte át. Rendel 8—9-ig és 2—4-ig. Telefon 128.

Prima gépszifákat gyárt Meklus Károly, a selyemgyárnál.

Szövött függönyök (roletták) ablakokhoz minden szélességen és hosszúságban Krausz Edénél Novisad.

A Ferrum Részvénytársaság

(Majšanski put)

vasuti kocsi-javító műhelyében

bognárok, ácsok, asztalosok,

famegmunkáló gépmunkások

és lakatosok felvétetnek.

IGAZGATÓSÁG.

3006

ESŐKÖPENYEK

férfi és női fazonban különböző minőségekben
valamint

a legmodernebb kivitelben kaphatók
nagyban és kicsinyben

BRAČA SONNENBERG

cégnél SUBOTICA, — Telefon 409.

Téglagyárosok és malmok figyelmébe!

Ajánlok azonnali szállításra 200—300 vagon 5200 kaloriás borsó nagyságu fekete apró szenet ab bánya vagononként 2200 dinár, mintául 1—2 vagon-t is szállítok.

Madarász István Senta
SHS. állami bányák vojvodinai főképviseelője.

Mariola arckrém a legjobb arcápoló!

NYILTTÉR.

Figyelmeztetem és óvom t. vevőimet, volt utazómtól Engelsmann Imrétől, ki bár tölem még mult év novenberében kilépett, vevőimtől tudtom és megbízásom nélkül inkasszált számlákat s az összeget jogtalanul megtartotta. Subotica.

Kemény D. Dezső
ecetgyáros.

3001

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy Landeszl Károly ur fűszerkereskedését megvettem. Felkérem a hitelezőt, hogy követeléseiket 8 napon belül jelentsék be, mert a későbbi követeléseket nem veszem figyelembe.

B. Topola, 1923. április 22.

2994

Tisztelettel
Toth János
fűszerkereskedő.

Ügias.

Uprava gr. Subotice raspisuje ovime javnu jeftimbu za opravku 4000 m² asfaltskih puteva i 1000 m² trotoara. Oni koji žele preuzeti ovaj posao neka predaju svoje propisno biljegovane i valjano zapečaćene vlastučno pisane ponude gradskom Senatu najkasnije do 10 maja 1923 god. 11 sati pre podne. Prekasno stigle kao i telegrafске ponude neće se uzeti u obzir. Nudioc ili nudioci dužni su u gr. blagajnu položiti u ime zaobine Dinara 15.000 u gotovom novcu, vrednosnim popisima (koje prihvati gr. Uprava) ili ulažnoj knjizicu gr. štedionici u Subotici. U ponudi imade se navesti da su nudiocu poznate mesne okolnosti, općeniti gradjevni uveti, dobavni i gradjevni uveti, kao i uveti konkursa, te da im se nudioc bezuvetno podvrgava.

Gradska uprava pridržava sebi pravo izabrati jednoga od nudioca bez obzira na ponudjenu cenu, ili ponovo raspisati jeftimbu.

Tražbeni uveti mogu se videti u gr. inž. uredu (II. spr. 96 br.) dnevno između 9—11 sati, gde se mogu i dobiti formulari ponude. Subotica, dne 20. aprila 1923 god.

3058

Uprava gr. Subotice.

Novi-Sivac község előljáráóságától. 2821
20/jrknyv. szám.

Hirdetmény.

A községi vendéglő Novi-Sivácon bérbe lesz adva hosszabb időre és pedig a községi képviselőtestület határozata értelmében nem pénzért, hanem a bérlet tartozik saját költségén 1 tánctermet és néhány vendégszobát építeni és ezért a bérlettartama alatt nem fizet semmiféle bért.

Felhívhatnak az érdekeltek, hogy f. é. április hó végéig forduljanak ezen előljáráráshoz hol közelebbi felvilágosítást kaphatnak és a terveket is megtekinthetik.

Novi-Sivac, 1923. évi április hó 13-án.
Ivan Janković s. k. Peter Jakobi s. k.
jegyző. bíró.

Egy 4 üléses alapos javításon átment teljesen felszerelt
Laurin - Clement gyártmányu
4 cilinderü 7/20 lóerős
AUTO igen jutányosan eladó.
BÁCSMEGYEI CUKORGYÁR Novivrbas

Kávéházi berendezés
teljes 3 billiárd asztal, fa- és márványasztalok, székek, penztár, képek, 1 drb. söraparátus, 1 fogas fallomperiák, két háromrészes látkörrel
azonnal eladó.
Cim: „SCHMOLKA“ hírdetőben NOVISAD
Futoski 2.

VENNÉK
egy jó állapotban levő,
2-4 vagon raksulyu
csónakot (hajót)
Ajánlatot
Stertz Jakab címre
Džombolj, Póstafoók 15.
kérek.

Műlábak, műkezek,
egyenestartó
fűzők készítő
és javító műhelye
Schönbrunn Subotica,
Pašičeva 5. Telefon 275.

BÁRHOL
megjelent szépirodalmi és tudományos művek, ifjúsági iratok, zene-
művek, **gazdasági, műszaki, ipari (technikai)**
szakkönyvek legalkalmasabban beszereshetők
HEUMANN MÓR
könyvkereskedő
könyvterjesztési vállalatánál
Subotica, Jelašičeva ul.

DIAMANT
Pékek figyelem! „DIAMANT“ a Hauser & Szooitka gyárból Wien-Stadtlaui, békebell minőségben, kapható kizárólag a vezérképviseletnél Jugoszlavia számára
Eduard Dužanec, Zagreb
Lerakat Strossmajerova ul. 10.
Ovaskodjunk poralaku vagy folyékony utamásoktól.

Weitzenfeld és Társa
Subotica

Iroda: Városi bérpalota. — Telep: Sentai-put
Táviratcim; KENDERIPAR.
Telefon 190. Alapitva 1902.

PONYVA
ELADÁS ÉS KÖLCSÖNZÉS.

AJÁNL:

Lópokróccokat, tűzoltó és kerti tömlőket, új lisztes, gabonás, gyapju, toll, komló és szalmazsákokat, madrac és roletta szöveteket jutából és lenből, mindennemű házivásznat.
Zsineg, kötél és hevederek.

Sport-felszerelések szaküzlete
Football! Tennis! Atletika! Torna! Birkózó! Uszó! Box és Halászlai cikkek nagy választékban! Sportegyleteknek kedvezmény! Vezérképviselet; 1926
Scrum! Mermaid! és Liga! gyártmányainak
SOMBOR KOZMETIKA, SOMBOR
S. H. S. FOTO-SPORT S. H. S.

Rajjai Cementgyár R. T.
vezérképviselete:

Goldfahn Bertalan és Társa
Telefon 201. Sombor Telefon 201.
Ajánl elsőrendű

portlandcementet
vagontételekben minden állomásra gyárból szállítva kisebb tételekben sombori raktárából. 2431

Malomégés miatt eladó

keveset sérült 50 HP álló Leobersdorfi gyártmányu Diesel motor, 1 drb. 2 tonnás Fleschenzug, 1 tábori tűzhely, üllő, satu, kétkerekű vízfecskendő, 1 szárnyszivattyu, több malomcsákány és szerszámok, egy 1000 kg. befogadó nyersolaj transport tartány. — Cim:
OLGA GÖZMALOM
DESSER és MÜLLER VEL. KIKINDA



GUNMISAROK és GUMMITALP
olcsóbb és tartósabb mint bőr! Legjobban év nedvesség és hideg ellen!

Fakereskedőknek! Asztalosoknak! és Építőknak!

Ajánlok raktáramból minden méretű asztalos (Fichte) árut fűrészelt és faragott épületfát, fenyőt, gömbrudat, lécet, jóminőségű gazdasági deszkát azonnali szállításra mérsékelt napi áron

DOHÁNY ZOLTÁN, SUBOTICA
Beogradski put. Telefon 3-65.

„Deszanka Crème“

a legideálisabb szépitőszert mely teljesen ártalmatlan, használata mellett a puder fölösleges. Kapható mindenütt — a hol nincsen a készítőnél
Popović Stanislav gyógyszerésznél
Velika Kikinda (azelőtt Máriaöldén)

Arcbőr ápolására

a legjobb szer, szeplő és kiütés ellen állandóan tiszta, szép és fiatal arcbőrt biztosít
„JOLLY“ SZAPPAN
Nagyban és kicsinyben eladja
Petar Petrović i Belović
Beograd Knez Mihajlova 13.
Telefon 6-37. 2668

ADÓMENTES BENZIN

NYERS OLAJ
GÉPOLAJ
CYLINDER OLAJ
TAVOTTE
PETROLEUM
KAPHATÓ:
RED OIL COMPANY
BRAČA KOMLOS, NOVI SAD
Kralja Aleksandra ulica 13.

UTAZÓ FELVÉTEK PAPIRNAGYKERESKEDÉSBE

Csak tanult papirkereskedők ajánlatai — „Papir“ — jeligére e lap kiadóhivatalába küldendők. 3064

BÁDOGOSSEGÉDEK FELVÉTEKNEK

„IRIS“, fém- és pléhárugyár, Faith Ferenc mérnök, Novisad, Temerini kapunál. a csatornán túl. 2938 Telefon 32.

PEROLIN

gyári áron kapható
LANDAUER
(volt Lackner) drogeria Subotica

LEVELEZÉS

Két intelligens urileány szórakozás céljából levelezni óhajt komoly tanulmányait elvégzett uricimberrel. Leveleket Berta és Grethe Vršac, Princ Djordjev trg 8 kérnek. 3035

FOGLALKOZÁS

Bácska-Bánátságban jól bevezetett utazói keresünk nagy százalékos fizetéssel azonnali belépésre. Jelentkezés dr. Glanz Ábriss ügyvédi irodájában. Sombor. 3052

Földmivesséskolát és teigazdasági iskolát végzett gazdaság megfelelő állást keres. Cim kérést a Kikinda. 3054

Állandó munkára tűzött kelvessék azonnali belépésre. Urge Péter cipőfelszerelőkészítő, III. Kumičeva-utca 47. 3039

Nőfelnemű keresünk 2 vagonos malom vezetésehez. Csak személyesen jelentkezni. — Utiköltség megtérítetik. Mátyi-malom Mol. 3069

Négy polgárit végzett leány könnyebb munkák végzéséhez alkalmazást nyerhet a Korona-gyógy-szertárban, városháza épület. 3015

Házvezetőnek ajánlkozók intelligens szolid házias nő magányos urhoz csak vidékre. Cimeket a kiadóba kér. 2624

Egy 8 HP cséplőgép és egy szivógázmotor eladó Beresényi Jánosnál, Temerin. 2972

Utazót keresünk, nőfelnemű, ki a szerb és német nyelvet tökéletesen bírja. — Ajánlatok cégünkhöz címzendők. Fischer és Társa, Novi-Vrhas. 3021

Fűszerkereskedőknél bevezetett utazó és egyes detailista segéd alkalmazást nyer. Ajánlatokat »Megbízható« jellegre kéri a kiadóba. 2932

Bün Juliska női-szalonjában varróleányok jó fizetéssel és egy-két tanulóleány felvétetik. — Bün és Gombos férfiszalonjában fiú tanulóknak felvétetik. 2904

Keresek két mérlegkészítésben jártas munkacélt: önálló munkához értők előnyben. Fizetés személyes jelentkezéskor meg egyezés szerint. Levélbeli ajánlatokra is válaszolok. Radek Béla mérlegkészítő, Vel.-Kikinda. 2988

Korrespondentia, deutsch-kroatisch, perfekt in Maschinschreiben und Stenographie wird gesucht. Adresse: Pallas Annoncenbureau Subotica, Pajo Kumičeva-utca 2905

Szülő oltógummi kapható. Ugyanott varrógép- és kerékpárjavításban teljesen szakértő műszerész azonnali felvétetik. Stern Adolf varrógéppraktár, Subotica. 2881

Rastrirozó (vonalzó), kirollnis gépeken dolgozni tud, elsőrendű szakmunkás, heti 720 dinár fizetéssel felvétetik Fischer Ludó vonalzó-intézetben, Subotica, Pašičeva-utca 9.

VÉTEL-ELADÁS ZÁLOGINTÉZET

Ékszerekre kölcsönt ad. Adás-vétel. Raglónoknak gyapjuszövet olcsón eladó. I. Bogovičeva (Kinizsi) utca 12.

6 HP magánjáró Ruszton magányos kazán eladó. Vajda György Stara-Kanija. 3035

Törmelék nikkelt, rezet, alumíniumot és rétegfémeket legmagasabb áron vesz Martinović D. D., Kula.

Nagyobb és kisebb tükrök, íróasztalok szédszedhető nagy előszobafal, szalóngarnitúra, perzsaszőnyeg festmények, Meteor-kályha, jégsekrény, mosdó márvánnyal, Schröber-ágy, asztal eladó. Butorok, antik tárgyak vevése, eladása és közvetítése Langnénál, I. Agina-utca 11. 3077

Azonnal beköltözhető ház, nagy udvar és raktárhelyiségekkel, gyár vagy irodának alkalmas i utányos áron eladó. Palićsi parkirozott villába, központban, két szoba, konyha, veranda azonnal kiadó. Házak, lakások, butorozott szobák Palićson és a városban állandó közvetítése Langnénál, I. Agina-utca 11.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címazó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Állástkeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkérdezőkhez válaszlevegő melléklendő.

Megvételre keresünk köz-műművelésnek alkalmas pultokat és stélázzsikat. Tudakozódni lehet: Trumbičeva-utca 4 vagy Somborban, Voiv. Boljović venac 19. 3057

Ház két ötszobás lakással eladó. Cim a kiadóban. 3055

Gyázkocsi, gyertyatartók, négy nagy löpelpel és többféle tenetkezési felszerelések eladók Tóth András kereskedőnél Senta, Djene Branovačkog-utca 16. 3031

Palićson, a földmivesséskolai borpincével szemben öt kapa szülő nyári lakkal, három méter széles, négy és fél méter hosszú, 130.000 koronáért eladó. Cim a kiadóban. 3035

Agrárreform alatt álló földek megvételre kerestettek. Ajánlatok »Agrárreform« jellegre a kiadóba kéréstnek. 3057

Eladó egy drb 10 HP huzatos Ruszton-lokomobil, egy drb 8 HP huzatos Ruszton-lokomobil, egy drb 8 HP huzatos Máv-lokomobil. Megtekinthetők Steiner Béla, Vel.-Kikinda.

HULLADÉKÉRT PÉNZT. Legmagasabb napi árban veszünk vörös, sárgarézt, ólomot, horganyt, öntött vas-hulladékot. Megvesszük és Társa vaskereskedők Subotica (a városház átellenében). Telefon 360. 6028



Minden asszony, minden férfi ezt amárkát dicséri

Depot:

Prva Jugoslov. Kemična Fabrika Novisad.

Veszek jókarban levő Hor-dókat 100—150 literig. Kemény ecetgyáros. 3002

Eladó sürgösen 8 HP Schutleworth huzatos lokomobil Jakovlevity Lázónál Adán. 3005

Azonnali szállításra ajánlunk 20/25 25/30 50/60 70/80 80/100 HP félstabil Lanz-, Wolf - gyártmányú félstabil lokomobilokat. 35 HP szivógázmotort, különféle cséplőgarnitúrákat. — Friedmann Ignác és Társa Subotica, I. Suđičeva 1. 2976

Eladó jutányos áron ágy és matrac. Megtekinthető Weinmann Móránál, Strossmajerova-utca 22. délután 12—2-ig. 2934

Cséplőgarnitúra, két éves, komplett gőzmagánjáró 250 ezer dinárért, hat éves, 25—30 lóerős szivógáz, komplett cséplőkészlet 215 ezer dinárért eladó. Mindkettő Hofherr és Schantz gyártmányú. Szeles Lajos bizományi üzlete Sompor.

Daráló - malom, ujonnan felszerelve, 28 colos függőleges kővel, szabadkéz-ből eladó Baranyai István-nál, Staramoravicán. 3017

Két mesterhegedű jutányosan eladó. Kovács tanító, Stara-Kanija. 3007

Csoka vasútállomásnál levő szálloda és vendéglő más vállalat miatt eladó. Érdeklődni ugyanott lehet. 2925

Bánátságban 86 hold föld bevetve, tanyával, 56 000 koronáért holdanként azonnal eladó. Grgić Antal, barátok mellett. 3003

Megvételre keresek nyolcas cséplőgarnitúrát. — Cséplő fiatal, a gép idősebb lehet. Magánjáró előnyben. Einberger Sándor Mokrin. 2912

Bánátságban 86 hold föld bevetve, tanyával, 56 000 koronáért holdanként azonnal eladó. Grgić Antal, barátok mellett. 3003

Prima tűzifa kicsinyben és nagyban, aprítva is, kapható M. Lozović fakereskedés, Baruna Trenka trg 3. Laktanyával szemben.

Elveszett Horvát Sándor névre szóló fényképes igazolvány. Megtaláló adja le a kiadóban. 3039

Főtéren egy üzlethelyiség átadó raktárral vagy anélkül. Cim a kiadóban. 3094

Felhívás! Szövetkezetünk felszámolás alatt, ismételt felszólítunk esetleges hitelezőinket, hogy követeléseiket május 1-ig a felszámoló-bizottsággal közöljék. Szeszfözde Szövetkezet, Horgos. 2945

Most érkezett nagy választékban elsőrangú férfi- és nőiöltönyök 30 napig rendkívüli olcsó árban árusítatnak Eisler Izsónál, barátok temploma során. 2970

Szeplőt, májfoltot három nap alatt eltávolít a Pinter-féle Fifi-krem és kölni-víz használata. Kapható kizárólag a Pinter-gyógy-szertárban, nagytemplom mellett. 2896

Klárusítás miatt rendkívül olcsó árak. Elsőrendű kontráztott politúros hálószobák, mahagóni és fehér kőris. Megtekinthető Pinter Kálmán műasztalosnál, Ada. 2885

Kovács-szén, egyenrangú a pécsi szénnek, vagon-tételekben és kicsinyben a legkedvezőbb árban kapható. Jovan Sijačić fa-és szennagykereskedő. — Telefon: 839. 2492

Zongorázik? Ne okozzon gondot önnek a kották beszerzése, rendelje egyenesen tőlünk, postafordultával bármit megkap. Mera vez. zeneműkereskedés, Timisoara Románia. Jegyzék ingyen. 11733

Elveszett Gabrics Teréz névre szóló fényképes igazolvány. Megtaláló adja le a kiadóban. 3081

Palićson, a földmivesséskola előtt közben, villa, három szoba speiz, konyha, cselédszoba, gyümölcsstermeléssel együtt egész szonra kiadó. Cim a kiadóban. 3080

Divatos, modern előnyomdaberendezés a legelőnyösebben és legolcsóbban kapható Bleier Márk első jugoszláviai előnyomdaberendezési gyárában, Senta, Vojvodina. 2189

500 láda

csomagoláshoz 25—30 kgr.-ig eladó. Ugyanott egy pálinkafőző mozdokházán és 1 és fél kapa gyümölcsös, villának nagyon alkalmas eladó. — Frank Pál pálinkafőzőnél Subotica. Senčanski put.

PETERSWALDI KORONA HORGANYFEHÉR

(PETERSWALDER KRONEN-ZINKWEISS)

Utóbbi időben értéktelen utánzatok kerültek Korona Horganyfehér néven forgalomba. Valódi csak eredeti 500 és 100 kgr.-os ládákban, sablonozott védjeggyel, az egyik oldala kék papírral leragasztva, melyen a jelen és számon kívül Peterswalder Kronenzinkweiss van nyomtatva. Mindenütt kapható.

Vezérképviselő: MOR. REINHOLD WIEN, I. Wildpretmarkt 6.

Aksentijević és Fixmann Beograd

hirlapterjesztő és hirdető vállalat, Skopljanska 18.

Telefon 22-22.

Postafiók 176.

Folyószámla Prágai Hitelbank beográdi fiókjánál.

TŐKE ELHELVEZÉS:

magas százalék, bankgarancia és bekebelezés ellenében haszonrészesedési alapon.

Levelezés szerb, horvát, magyar, német, angol, olasz és francia nyelven.



Kisereljen meg egy TAVASZI KURÁT

Dr. Dralle

NYIRFA-HAJVIZZEL

Az eredménnyel nagyon meg lesz elégedve.

Főlerakat elszontelárasítókna: ISIS D. D. — Georg Dralle osztály Zagreb, Palmotičeva ul. br. 66.